MIELIPIDE

Tempaus oli yllätyksellinen, iloinen ja hyvin organisoitu – laatutyötä parhaimmillaan. **TIMO KAUNISTO MTK:N RUOKATEMPAUKSESTA KOLUMNISSAAN.**

LUKIJALTA

THL ja ”kovat” rasvat

Maaseudun Tulevaisuus uutisoi (MT 26.11.) Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Finriski-tutkimuksesta. Laitos väittää suomalaisten kolesterolitason nousseen ja esittää syyksi siihen voin ja voi-kasviöljyseosten lisääntyneen kulutuksen.

Finsriski-tutkimuksessa on vuosina 2007 ja 2012 mitattu 25–74 vuotiaiden miesten ja naisten kolesterolipitoisuutta. Miehillä se vuonna 2007 oli 5,23 (mmol/l) ja vuonna 2012 vastaavasti 5,25 – eli erotus on 0,02. Naisilla vastaavat luvut olivat 5,27 ja 5,38 eli erotus 0,11.

THL ei ole tehnyt raporteissaan tieteelliseen tutkimukseen aina ehdottomasti kuuluvaa tilastollista tarkastelua, joka osoittaisi nämä sadasosissa mitatut erot merkitseviksi.

THL:n edustaja, professori Erkki Vartiainen kieltäytyy vastaamaan yksinkertaiseen kysymykseeni erojen merkitsevyydestä ja mittauksen hajonnasta. Haluttomuus vastata kertoo kaiken: mitään todellista nousua suomalaisten kolesterolitasossa ei ole.

THL:n edustajat käyttävät jatkuvasti termejä ”kova” ja ”pehmeä” rasva. Ne ovat markkinointislangia, kuten HK:n mainoksestakin oikein korostetusti näkyy (MT 26.11.). Termit eivät kuitenkaan kuulu ravitsemustieteen sanastoon. Tieteellisissä tutkimuksissa ei näitä epämääräisiä sanoja käytetä.

Tarkastellaanpa esimerkiksi termiä ”pehmeä” rasva, jolle on annettu myönteinen leima. Kuitenkin juuri sitä käyttäen on ravintoomme vuosikymmeniä sitten tuotu margariinien osittaishydrauksessa syntyvät transrasvahapot. Näillä juoksevat kasviöljyt on kemiallisesti muutettu kiinteiksi rasiassa pysyviksi margariineiksi.

Nykyisin kaikki asiantuntijat ovat yhtä mieltä siitä, että juuri nämä transhapot ovat sydänhaitallisia. Margariiniteollisuus on asian reilusti myöntäen poistanut ne kaikessa hiljaisuudessa pöytämargariineista.

Muistettakoon, että THL:n nykyjohto aikanaan varsin aktiivisesti mainosti näitä osittaishydrattuja rasvoja. Termi ”pehmeä” rasva on edelleen kyseenalainen, koska se nykyisin peittää alleen osittaishydrauksen korvaavat, katalyyttisessä vaihtoesteröinnissä syntyvät rasvat. Margariinien pakkausmerkinnöissä niistä käytetään harhaanjohtavasti nimitystä ”kasvirasva”.

THL väittää voin ja voi-kasviöljyseosten myönteisen kasvun aiheuttaneen väestön kolesterolitason ”nousun”. Kuitenkaan THL ei ole pystynyt kysyttäessä koskaan nimeämään tieteellisiä tutkimuksia, jotka osoittaisivat maitorasvan aiheuttavan sydänsairastavuutta tai -kuolleisuutta.

Sen sijaan nykytutkimus osoittaa, ettei maitorasvalla ole haitallisia vaikutuksia sydänterveyteen. Maitorasva saattaa jopa edistää sydän- ja verisuoniterveyttä.

On todella hienoa, että HK on saanut THL:n palkinnon rypsiöljyn lisäämisestä porsaiden ruokintaan. Runsaat 20 vuotta sitten Valio toi uranuurtajana maailmassa markkinoillemme voi-kasviöljyseoksen, Voimariinin. Siinä merkittävä osuus maitorasvasta korvattiin rypsiöljyllä.

Nykyinen Oivariinivalikoima on laaja ja tuotteet sisältävät erilaisia määriä rypsiöljyä. Kuitenkin nämä tuotteet ovat jatkuvasti THL:n mustalla listalla. Missä logiikka?

On kovin valitettavaa, että THL:ssä on tieteellisesti perusteeton, tunteisiin perustuva kielteinen asenne maitorasvaa kohtaan. Asenne ei muuttune, ennen kuin uusi nykytieteen osaava polvi tulee THL:n ruoriin.

Kari Salminen
professori
Helsinki

JAANA KANKAANPÄÄ

Professori Kari Salminen ihmettelee kirjoituksessaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kielteistä asennetta maitorasvoja kohtaan.

Hölmölä voitti 6-0

Kun nyt on saatu päätös kotiteurastuksen jätteiden kuljettamisesta polttoon voi sanoa, että Hölmölä voitti kisan 6-0, ja jopa MTK-edustaja oli tyytyväinen ratkaisuun.

Asiassa ottaa pattiin muutama seikka, ensimmäisenä asian perusteleminen hygieniasyillä. Raamatussakin se jo sanotaan että maaksi sen pitää jälleen tuleman. Suurempi terveysriski lienee se, että näitä löyhkääviä kuormia ajetaan pitkin Suomen maanteitä, eikä se nosta lihan tuotannon imagoa.

Tämän päätöksen syitä miettiessä tulee mieleen jonkinmoinen kateusasia. Nämä kotiteurastuksen kohteena olevat eläimet ovat joskus loukkaantuneita eläimiä tai useimmiten niitä tyhjäksi jääneitä hiehoja, joiden teurastusarvo on noin 600 euroa. Tällainen eläin kun teurastetaan ja paloitellaan asiallisesti sen rahallinen arvo moninkertaistuu.

Onko tässäkin asiassa bisnesmiehillä näppinsä pelissä? Kun kotiteurastus saadaan näillä vippauskonsteilla vähenemään jää varmasti nekin eurot pörssipelureiden käyttöön.

Meille karjanpitäjille on viime vuodet ladottu eteen velvoitteita toisensa perään, mutta meillä on myös oikeuksia. Niistä oikeuksista osa jopa historiaan perustuvia.

Suurin oikeus on tietää ja päättää itse mitä syö.

Esa Jylhä-Ollila
Nivala

Tavoite selvä

Näyttää siltä, että vihreät, luonnonsuojelijat ja ympäristöministeriö eivät lepää, ennen kuin Suomessa ei asu ketään kehä kolmosen ulkopuolella.

PJ

”Tietoa” naapurille

Onko kiihottaminen kansan ryhmää vastaan suurempi rikos, kuin kiihottaminen koko (omaa) kansaa vastaan?

Lapsikiista

Parsinavetat

On se ihme, että vielä tuetaan parsinavetoiden rakentamista. Se olisi pitänyt lopettaa jo kymmenen vuotta sitten.

Ei nimimerkkiä

Tietoa vailla

Kuka osaisi neuvoa, miten suolataan naudan kulmapaisti kotikonstein. Vaihteeksi nautaa, koska sika ei nyt maistu.

Neuvosta kiitän

Väärä aika

Minua taas ärsyttää, kun maitoauto tulee keskellä yötä ja herättää joka kerta.

Menee hermot

Susista

Seitsemän sutta terrorisoi Köyliön koululaisia, kunta maksaa taksikyydin.

Vihreää terroria

Valvonta maksaa

Luomuvalvonta on tosi edullista. Vain 400 euroa tunti. Ja viljelijä maksaa. On edullista veronmaksajille.

Luomutuottaja

Tuulivoima

Lopettakaa se tuulivoimasta valittaminen .Tanskassa joka maatalon pihassa tuulivoimala, iso tai pieni. Ylijäämä menee verkkoon!

MR

Vanhemmat tilalla

Ei ole hyvä, jos vanhemmat jää tilalle asumaan. Ei edes samaan pihapiiriin.

Jatkajille itsenäisyys

VIERASKOLUMNI

MTK tuli takaisin

Kesällä MTK:n liittokokouksessa nurisin Simonkadun väelle, että etujärjestö on vaipunut koomaan eikä enää näy missään. Savonlinnan kokouksestakaan en nähnyt uutista muualla kuin Itä-Savossa ja sekin enemmän kohteliaisuudesta kuin asiasta.

Voi olla, että viestini otettiin vanhenevan miehen dementia-oireena vastaan. Että siinäpä muistelet 1990-luvun alun riehumista, kun järjestössä vastustettiin milloin mitäkin hallituksen leikkausta ja kaikkein suurimpana piruna oli tuo päälle vyörynyt EU-jäsenyys. Ei ollut ainakaan palstatilasta puutetta.

2000-luvulla on ollut paljon hiljaisempaa. MTK keskittyi ajamaan julkisuudessa suomalaisen ruoan asiaa, mikä pitkällä aikavälillä onkin aivan keskeinen tehtävä. Luottamus suomalaista ruokaa kohtaan kun on ansaittava joka päivä ruokakaupassa uudelleen.

Politiikan MTK jätti viime aikoina täysin kulisseihin. Esimerkiksi ministeri Sirkka-Liisa Anttilan ei tarvinnut juuri vaivautua tekemään päätöksiä ilman, että ne oli MTK:ssa siunattu. Taisivat olla usein siellä valmisteltukin. Mutta lehdistä siitä ei luettu.

Joskus myöhemmin näitä vuosia varmaan arvioidaan tasaisen tukipolitiikan harmaiksi vuosiksi.

Arviossa on sisällä maatalouden suurin ongelma, jolle ei ole tehty yhtään mitään. Se on suomalaisen talonpojan pudottaminen markkinatalouden kerjäläispojaksi.

Maatalouden osuus ruoan hinnasta on pienentynyt nopeammin kuin se kuuluisa pyy maailmanlopun edellä.

Suomalaisen keskittyneen kaupan on annettu poliittisesti porskuttaa sikana pellossa ilman, että yksikään hallitus tai poliittinen toimija olisi siihen lujalla niska-perse-otteella tarttunut.

Kulunut syksy on muuttanut valitun tien.

MTK:n tempaus, jossa suomalaista ruokaa myytiin tuottajahintaan, osui kerta kaikkiaan lankulle. Kabineteissa resuaminen siirtyi reippaaseen hyökkäämiseen avoimessa maastossa.

Tiedotusmotista tultiin ulos, sillä ei vanha vainooja tahtonut uskoa, että valistuneesta suomalaisesta kuluttajasta olisikin talonpojan tueksi ruuan hinnasta puhuttaessa.

Hyvä MTK ja kiitos etujärjestölleni! Tempaus oli yllätyksellinen, iloinen ja hyvin organisoitu – laatutyötä parhaimmillaan.

Sitä on säestänyt laaja keskustelu ruokaketjun oikeudenmukaisuudesta monien lehtien sivuilla ja pääkirjoituksissa.

Puheenjohtaja Juha Marttila on väkevästi jatkanut teemaa julkisuudessa. Rautaa on hehkutettu kuumaksi takomista varten.

Tässä oli sitä vanhan liiton makua ja taisi tempauksen takana olla niitä vanhan liiton miehiäkin. Olen nimittäin kuullut kehuttavan tässä yhteydessä ainakin toiminnanjohtajia Markku Pärssistä, Paavo Myllymäkeä ja Visa Merikoskea.

Oli idea mistä hyvänsä, niin ilman järjestön puolisotilaallista toimintakykyä homma olisi jäänyt tekemättä. Olen huoleton, poikamme valveil on.

En silti odota nopeita käännöksiä politiikassa. Pääministeri Jyrki Katainen (kok.) totesi tämän lehden sivuilla, ettei hän halua etsiä ruokaketjun syyllisiä.

Niin sovinnollisesti minäkin ajattelin vuosia sitten. Nyttemmin olen tullut siihen tulokseen, että jos ei halua nähdä syyllisiä ja syitä, ei halua asiallekaan mitään tehdä.

Se voi olla hallituksen yleinen linja mutta talonpojille se ei riitä.

TIMO KAUNISTO
on alastarolainen talonpoika

timo.kaunisto63@gmail.com

Työpaikkojen asioissa korjattavaa

Jos työnantajan edustajat ja esimiehet osaisivat työehtosopimukset, työlainsäädännöt ja oikeudenmukaisuuden, työpaikkojen paikallista luottamusmiestoimintaa ei tarvittaisi.

Pääsääntöisestihän paikalliset luottamusmiehet ajavat työntekijän etuja työehtosopimuksiin liittyvissä neuvotteluissa.

Nyt esimerkiksi kaupungeissa, kunnissa ja valtiolla tai edellä mainittujen omistamissa osakeyhtiöissä, liitoksien suoman työturvan päättymisen lähestyessä on tehty laittomia työntekijöiden siirtoja, joita on jouduttu luottamustoimen kautta korjaamaan.

Lisäksi on tapauksia, että sellaisille palkkahallinnon ja laskentatoimen ammattilaisille, jotka ovat vielä muutaman vuoden työsuhdeturvanpiirissä, on tarjottu loppuajaksi keittäjän töitä.

Jopa johdon päätöksiä kritisoivia työntekijöitä on perättömien tarkistamattomien huhujen johdosta hyllytetty tehtävistä ja johdonmukaisesti luotu pelon ilmapiiriä työntekijöiden keskuuteen, ettei kukaan uskaltaisi sanoa mitään negatiivista ylipätevistä johtajista, heidän toiminnastaan tai astua varpaille ja ehdottaa toisenlaisia ratkaisumalleja.

Normaaliin arkipäivään kuuluvat työnantajapuolen työaika- ja palkkarikkomukset, sairaspoissaoloihin liittyvät erimielisyydet, laittomat irtisanomiset. Lista on loputon, lisäksi on yhtä pitkä lista työsuojeluun liittyvistä ongelmista.

Työpaikkojen ensi vuoden strategioissa ja toimintasuunnitelmissa osan asioista voisi korjata, mutta ne ovat täynnä edellisiltä vuosilta kopioituja hienoja kliseitä, ilman selkeällä suomen kielellä kerrottuja konkreettisia toimenpiteitä.

Lisäksi kaikkialla huudetaan yhdestä suusta tulevaisuuden työvoimapulasta, mutta johtajilta se supistusten ja irtisanomisten yhteydessä unohtuu, sillä heidän tarkoituksensahan on vain saada oma työhistoriansa/tilinpäätös näyttämään hinnalla millä hyvänsä, seurauksista piittaamatta, vähintään euron verran plussaa joka vuosi, tulevaisuuteen katsomatta.

> Kaikkien etuhan on se, että työntekijä voi henkisesti ja fyysisesti hyvin ja kokee työnantajan välittävän oikeasti hänestä.«
>
> **JARNO STRENGELL**

Näitä samoja esimerkkejä löytyy yhtä paljon yksityiseltä sektorilta.

Nyt varsinkin näinä vaikeina säästöjen ja muutosten aikana työnantajien pitäisi olla enemmän myötämielisiä paikallisten luottamusmiesten ajankäytön sekä yhteistyön suhteen, jotta sitä olisi riittävästi, sillä työnantajahan päättää mennäänkö luottamusmiesajankäytössä pilkun tarkkaan työehtosopimusten mukaan vai joustetaanko.

Täytyy muistaa, että osan esimiesten työtehtävistä tekevät ammattiliittojen luottamushenkilöt ja kaikkien etuhan on se, että työntekijä voi henkisesti ja fyysisesti hyvin, ja kokee työnantajan välittävän oikeasti hänestä, joka tuo säästöjä lyhyempinä sairaspoissaoloina, tehokkaampana työnä, kouluttautumishalukkuutena, vähentäen aiheettomia ja turhia ristiriitatilanteita, sekä pienentäen kaikin tavoin nykyisiä ja tulevia verovaroilla hoidettavia yhteiskunnan kuluja.

Jarno Strengell
JHL-luottamusmies 2013-
Mikkeli

Tuontipolttohake sisältää riskin

Luin (MT 3.12.) kuinka Suomeen on tuotu tänä vuonna puoli miljoonaa kuutiota haketta. Lehden mukaan suurin määrä tuodaan Venäjältä ja on muutamia muitakin maita Euroopassa joista on tuontia. Kirjoituksen otsikkona oli se, kun myöskin Pohjois-Amerikasta tuodaan laivaamalla haketta meille ja suurin huolen aihe on uusien vieraitten puutuholaisten siinä mukana tulo Suomeen.

Meille tuotiin 1990-luvulla jostakin kauempaa sahattua puutavaraa ja niissä todettiin joitakin meillä vielä vieraita tuholaisia. Silloin ei ollut muuta mahdollisuutta, kuin polttaa koko puutavantuontimäärä. Jos oikein muistan se poltto tapahtui ensimmäisellä tuontipaikalla Aurassa.

Eikö viranomaisilla ole mitään vastuuta siitä mitä tuontitavaran mukana voi tulla. Kaikella tuontitavaralla vaaditaan yleensä jonkinlainen ”terveystarkastus”. Paljon helpompi ja vielä halvempikin tapa on tosiaan tuhota sellainen tuontierä jossa voi olla uusia tuholaisia.

Jos tuholaiset pääsevät leviämään jaettavan tuotteen mukana, niin sen jälkeen tuholaisten hävittäminen on mahdotonta. Toivottavasti asiaan saadaan korjaus aikanaan.

Heikki Niittymäki
Masku

Nykymeno

Direktiivejä säädellään,
aivan oikein päätellään:
seteleitäkö painetaan,
ettei EU menetä mainettaan.

Ei riitä sadot pellon,
vaikka rehkisit ympäri kellon.
On EU- tuet hukassa,
vaikka rypsi olisi kukassa.

Ei kannata karjatalo,
sammuu navetasta valo.
Saat lopettaa maalaisjärjen
käytön,
kun avaat tietokoneen näytön.

Senja Salo
Pieksämäki

Miksi eri säännöt?

MT (5.12.) Miksi eri säännöt?: osa 2.

Suomessa porsaiden häntien typistys on kielletty. Nyt lehtikuvista on nähty, että Suomeen saa tuoda pitoon hännättömiä sikoja EU:n alueelta.

Luottamus viranomaisiin meni ja ovi on avattu EU-menetelmille. Sakset esiin ja joukolla kaikki typistämään.

Naps

Maatalous hupenee

Maatalous pitää maailman ruuan saannin mahdollisena ja helppona, mutta se on vähentynyt viime vuosien aikana. Maatiloja ei haluta enää jatkaa joten ne myydään pois.

Parinkymmenen vuoden päästä maataloutta ei ole enää paljoa pienissä maissa, ja Suomi on yksi näistä. Se johtuu ihan siitä, että Suomi ostaa muualta maailmasta maatalostuotteita.

Lähiruuan teko loppuu tyystin kun karjan kasvatus ja maanviljely loppuvat. Ruuan tuottaja ja alkuperä jäävät pois kuvioista, kun lähtöpaikkaa ei tiedetä varmaksi.

Maataloutta tietysti hankaloittaa se, miten valtio toimii ja miten se säätelee verotusta. Tällä hetkellä hinnat nousevat, kun muualle Eurooppaan lahjoitetaan melkein ilmaista rahaa. Näin ajetaan maanviljelijät ja lihanjalostajat ahtaalle, jolloin he joutuvat pyytämään velkaa pankista jo edellisten velkojen päälle. Tässä vaiheessa maatila voi mennä konkurssiin.

Yksi ongelma on myös tilojen jatkamisesta kiinnostuneet. Nykyinen yhteiskunta pitää maataloutta ja lihanjalostusta eläinten ja maapalstojen hyväksikäyttönä tai rääkkäyksenä.

Maanviljelyn loppuminen meinaa työpaikkojen vähentymistä. Lomittajat, karjantarkkailijat, maanviljelijät, karjankasvattajat jne. menettävät työnsä, mutta esimerkiksi eläinlääkäriltä työtaakka vähenee, kun hoidettavaksi jää ainoastaan pieneläimet.

Tämä on minun kantani asiaan, vaikka olenkin vasta yläasteella.

Anniina Ihalainen
Riistavesi

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
■ Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717.
Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
■ Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

VERKOSSA SANOTTUA

Jätteet ja suomiruoka kirvoittivat keskustelun

Teuraspersikeet, banaaninkuoret ja suomalainen ruoka maustoivat MT:n verkkolehden keskustelua viime viikolla.

Eniten kommentteja keräsi uutinen Jahdeista kertyvä eläinjäte jää metsään (MT 3.12.).

Moni kirjoittaja muistutti, että Atria ja HK Scan omistavat puoliksi raatoja ja riskimateriaalia käsittelevän Honkajoen.

Muun muassa nimimerkki Anu Saukko toteaa: ”Arvatkaa ketkä on olleet lobbaamassa asetusta?”

Samalla hän esittää ”arvon teurastuksen määräävässä markkina-asemassa oleville Atrialle ja HK:lle kysymyksen: Miksi teurastamoillanne sahataan ruhot selkäydinkanavaa pitkin halki, jos kerran ollaan huolissaan ihmisten turvallisuudesta? ”

Raatajankin mukaan Honkajoen omistajat ovat ne lobbaajat, jotka haluavat tehdä kotiteurastuksen vaikeaksi. ”Jäljet johtavat sylttytehtaalle.”

Mies Kainuun korvesta on myös sitä mieltä, että kotiteurastusta käsittelevä asetuksen muutos on Atrialta ja HK:ltä hyvin lobattu.

”Tuottaja parka maksaa! Asetuksen muutoksella taataan raaka-ainemäärän kasvu Honkajoki Oy:lle.”

Ammuu ihmettelee, miksi itse ei voi vielä kotiteurastuksen sivutuotteita Honkajoelle, eikä siihen saa valtiolta tukea kuten raatokeräilyssä.

> Suomalainen vilja ei kelpaa leiväksi, rehuksi vaan. Suomalaista ruisleipää on jo kymmenen vuotta pitänyt etsiä kissojen ja koirien kanssa.«
>
> **NIMIMERKKI ESA**

Kotimainen leipä kateissa

Varsinaissuomalaisten vain suomalaista ruokaa käsittäneestä ruokavaliosta kertovat uutinen (MT 6.12.) kertoi, ettei täysin kotimaista leipää tahdo löytyä mistään.

Esa oli törmännyt samaan ongelmaan.

”Suomalainen vilja ei kelpaa leiväksi, rehuksi vaan. Suomalaista ruisleipää on jo kymmenen vuotta pitänyt etsiä kissojen ja koirien kanssa.”

Mortti on myös pettynyt pyöriteltyään suuren, kotimaisen leipomon luomuruisleipää käsissään:” Tässä leivässä ei ole käytännössä yhtään kotimaista luomu ruista. Ehkä jyvä tai pari per leipä, kaikki on ostettu virosta ja tuotettu kenties missä kauempana.”

Öljyn polttaminen typerää tuhlausta

Sekajätteen seassa jopa puolet biojätettä (MT6.12.), kertoi verkkolehti itsenäisyyspäivänä.

Joo-o ihmettelee, miksi jätettä viedään kaatopaikalle.

”Kierrätys on tavoiteltavaa jos se on taloudellisesti ja ennen kaikkea ympäristön kannalta järkevää, jota se ei tällä hetkellä ole.”

Nimimerkin mielestä kaikki jäte voidaan polttaa.

”Saatava energia on tietysti käytettävä lämmön ja sähkön tuotantoon. On aika typerää polttaa kivihiiltä ja öljyä, kun tuollainen energiareservi ajetaan kaatopaikalle.”

MAIJA ALA-SIURUA